

Háy János

Rotációs karácsony

Ezekben a napokban a legvérmesebb szeretők sem zavarják meg a családok nyugalalmát. Visszavonulnak csendes garzonukba, ahol egy kicsi fenyőág mellett gyűlölik a szeretet ünnepét, hogy egyszer ennek is, mint tavaly, vége lesz, és akkor a férfi/nő végre kiszakad otthona kötelékéből, s megint megjelenik nála, s kis bókok mellett újra ígéret tesz, hogy ha felnőnek a gyerekek, akkor majd elvállik. Persze nem, s a szerető az új esztendőben is tovább szoronghat, hogy mekkora a futamidő. De karácsony előtt fel van mentve a család, inzultusoktól nem kell tartani, hisz egy telefon ilyenkor a szerető számára egyértelműen a szakítást hozná, ráadásul úgy, hogy a családi kötelékben élő gyanúba se keveredne, még egy kiadós veszekedés se lenne belőle, hisz egyszerűen védhetné magát: bocs, ez a férfi a munkahelyemről, aki örökösen üldöz, vagy egy nő, akivel alig ismerjük egymást, de mániás, mert tényleg, az csak örült lehet, aki ilyen alapvető szabályt megsért, hogy a karácsony családilag szent.

Már csak napok voltak hátra. A nő a feng sui szabályai szerint készült a karácsonyra. Élt benne egy olyan ösztön, hogy a keleti igazságot – legalább karácsonykor – összebékíti a nyugati gondolkodás szépségeivel, például a karácsonnyal, mint Teilhard de Chardin az evolúciót a Teremtés könyvével. Olyan asztaldíszeket talált ki, melyek természetes anyagból vannak, és nem rendelkeznek káros sugárzással. A lámpára lógatott almákat is bioboltban vette, ahol egy korszerű nőnek vásárolnia kell, ahogy nyugaton is csinálja mindenki, aki ad magára, akit érdekel a sorsa, és nem hagyja, hogy elsodorják a raktáráruházak tömegtermékei.

A férfi is otthon volt. Úgy beszéltek meg az irodában, hogy két nappal előbb fejezik be. Le vannak ejtve az ügyek, majd karácsony után, de még inkább januárban. Egy kínai étteremben tartottak évszárót. Mindenki nevetett, hogy mennyire nem emlékszik a sok rosszra, ami év közben volt, pedig főleg az, más alig. Nevetett a rizspálínkától.

Az asszony elmesélte a férfinak, hogy idéntől esztétikus karácsonyfát fognak állítani. A férfi csak a mérethez ragaszkodott, de azért visszakérdezett, hogy az milyen, mert érzett a fogalmak között némi ellentmondást. A nő mondta, hogy olyan, amin csak piros gömbdíszeket és természetes anyagból készült egyéb, de színhatásában piros jellegű díszeket fog fölakasztani, legfeljebb a zöld jöhet még számításba, mert ugye a fa is eleve zöld. A férfi az esztétikusság elvei alapján, 24-én délután, míg a gyerekek a nagyszülőknél voltak, feldíszítette a fát, az asszony a vacsorát készítette a konyhában. Halpaprikás. Bőjt van. Ezt ők tartják. Egészséges is, meg ez hagyomány. Estére készültek el. A nagyszülők háromszor is telefonáltak, hogy még nekik is rengeteg feladatuk van, pl. mi lesz az ő fájukkal. Végül nyolc körül sikerült meggyújtani a gyertyákat és elénekelni a Menyből az angyalt, amihez a család ragaszkodott, mint szép és megható jelenethez. Ajándékbonthatás. Először a gyerekek sorban. Gyerekenként hat csomagolt, mert sokat is kaptak, de az is fontos volt, hogy sokba legyen csomagolva,

mert az asszony úgy gondolta, ez akkor nagyobb öröm, mármint a gyerekeknek, és persze neki is, aki eljátszotta a csodálkozást minden alkalommal. A felnőttek ajándéka kicsit mellékesen került átadásra, ahogyan díjakat adnak a nagy nemzeti ünnepeken. A férfi kissé izgult, nehogy úgy járjon, mint tavaly, hogy a húszeszes cipő nagyon jól nézett ki, de a méretével adódtak problémák. A nő sílécet vett a férfinak, ami egyrészt a férfinak egyáltalán nem tetszett, mert ragaszkodott a régi cuccaihoz, másrészt úgy érezte, a nő ezzel arra figyelmezteti, hogy minden barátjuk Ausztriába megy szilveszterezni, csak ők maradnak otthon, és mehetnek a legunalmasabb barátaikhoz vendégségbe enni azt a szar műbőrös virslit, mert a többi, aki egy kicsit is érdekes, Ausztriában síel, vagy rosszabb esetben Szlovákiában, mostanában már az is jó helynek számít.

Másnap a nő tízkor jelezte, hogy készülődni kell a szüleikhez karácsonyi ebédre, meg oda is jött ám a Jézuska, mondta a gyerekeknek, akik a tegnapi későre nyúlt jézuskázás következtében fáradtan készülődtek.

Minek menni mindig – valami ilyet mondott a férfi, mire a nő dühösen, hogy a te anyádhoz is, erre mondta a férfi, hogy már nem él, mire a nő: ha élne.

Délután a gyerekek keresztszüeleihez mentek, mindjárt a karácsonyi ebédet követően, különben pulyka volt aszalt szilvával és krumplipüré. A nagyszülőknél bepakolták a kocsiba az ajándékokat, a nagyszülők is bőkezűek voltak, szeretik az unokáikat, aztán át a városon. A keresztszülők Budajenőn laktak egy kertes házban. Rövid időt töltöttek náluk, szinte csak átpakolták az ajándékokat, csere közben egy gyors gyertyagyújtásra jutott idő. Estére értek haza, a fa alá ömlesztették az ajándékokat, és a gyerekeket aludni zavarták, mert késő van, s a játékok holnap is megvárják őket, különben sem tudnák eldönteni, hogy most melyiket vegyék elő. A férfi és a nő még rendet rakott, aztán ők is ágyba kerültek, mert másnap egy vidéki városba voltak hivatalosak, ahol a férfi nővére lakott, hogy ott is megünnepeljék a karácsonyt és ajándékot cseréljenek. Ez volt a férfi egyedüli rokona, a többivel már nem tartotta a kapcsolatot, vagy meghaltak. Délután az asszony nagynénjét is útba ejtették, hogy ott is legyen kis karácsony. A karácsony mindenkinek a szeretetet jelenti. Senki sem maradhat ki. Este értek haza. Huszonhatodika. Az ajándékok a fa alá kerültek, a gyerekek az ágyba, a szülők is lefeküdtek. Talán az asszony mondott valamit, hogy mennyire felesleges dolgot kapott a nemtomkitől, valószínű a férfi nővérétől, s hogy mennyivel figyelmesebben vásárol ő. Stb. Aztán elaludt.

A férfi éjjel felébredt. Sokat ivott és ki kellett mennie. A karácsonyfa tompán fénylett. Nem voltak rajta hivalkodó csillogó díszek, mert esztétikus volt. Alig látott, és megbotlott a szobapadlón felhalmozott a dobozokban. Először káromkodott, aztán megállt, félt tovább lépni, nehogy újabb akadályba ütközzön. Régen – gondolta – csak egyszer jött. És nem hozott semmit, csak azt jelezte, hogy itt van az a naptári nap. Üres volt a szoba. De valami volt ott abban az üres levegőben, talán az anyja, hogy sütött valami kalácsot, és annak a szaga, valami ilyen édeskés dolog, gondolta ott, azon a helyen, ahol most ez a rengeteg csomag van. Hol is férne el itt bármi – gondolta –, ebben a telipakolt szobában, egy szék se, nem még egy angyal.